

Vroegmoderne tijd

Gebruik bron 7.

Deze bron is te zien als een voortzetting van het beleid van veel middeleeuwse vorsten en vooruitlopend op de ideeën van het absolutisme.

- 4p **13** Leg dit uit door:
- een kenmerk te noemen van het beleid van veel middeleeuwse vorsten en
 - een kenmerk van het absolutisme te noemen en
 - per kenmerk uit te leggen dat deze bron daarbij aansluit.

In 1667 tekende de Republiek de Vrede van Breda met Engeland. Het Nederlandse Nieuw-Amsterdam (nu New York) werd overgedragen aan Engeland. In ruil daarvoor kreeg de Republiek Suriname en enkele forten aan de Afrikaanse Westkust. In de Republiek was men tevreden met deze ruil.

- 2p **14** Verklaar deze tevredenheid.

Hieronder volgen enkele gegevens over Louis de Geer (1587-1652):

- Op jonge leeftijd verhuist de protestantse Louis met zijn familie van de Zuidelijke Nederlanden die onder Spaans beheer zijn, naar de Republiek.
- In 1615 gaat Louis de Geer met zijn zwager, de wapenfabrikant Trip, naar Amsterdam en sluit een overeenkomst met een Zweedse handelsmaatschappij, waardoor hij kan beschikken over koper en ijzer uit Zweden.
- Tijdens de Dertigjarige Oorlog (1618-1648) leent De Geer grote bedragen aan de protestantse koning van Zweden die hem allerlei gunsten verleent.
- In Zweden bouwt De Geer een wapenijverheid op, hij laat daar kanonnen vervaardigen die vervolgens verscheept worden naar Amsterdam. Daar verkoopt De Geer ze op de stapelmarkt.
- Bij zijn overlijden laat De Geer een vermogen van 1,5 miljoen gulden (= nu ongeveer 150 miljoen euro) en een huis aan de Keizersgracht in Amsterdam na.

Uit deze gegevens kun je twee conclusies trekken:

- 1 In het leven van Louis de Geer komt de bijzondere positie van de Republiek aan het eind van de zestiende en begin zeventiende eeuw naar voren.
- 2 De levensloop van Louis de Geer illustreert een structurele verandering die plaatsvindt in deze tijd.

- 4p **15** Ondersteun beide conclusies door:
- met een gegeven uit het leven van De Geer uit te leggen dat in zijn levensloop de bijzondere positie van de Republiek in de zeventiende eeuw naar voren komt en
 - een structurele verandering in de tijd van De Geer te noemen en aan te geven op welke wijze deze verandering in de levensloop van De Geer naar voren komt.

Gebruik bron 8.

De abolitionisten hebben Jacobus Capitein niet als voorbeeld gebruikt.

2p **16** Geef hiervoor de verklaring.

Gebruik bron 9.

Aan de hand van deze bron kun je concluderen dat in 1798 de bestuurders in Brabant beïnvloed zijn door het gedachtegoed van de democratische revoluties.

2p **17** Leg dit uit.

Vroegmoderne tijd

bron 7

Marino Cavalli is de ambassadeur van Venetië aan het hof van de Franse koning Frans I. Cavalli schrijft een portret van de koning aan het einde van diens regeerperiode in 1546:

Daar ligt naar mijn gevoel Frankrijks sterkte: eenheid en gehoorzaamheid. Zonder twijfel behoort de vrijheid tot de meest waardevolle dingen op aarde. Maar niet alle mensen zijn de vrijheid waardig. Er zijn mensen die geboren zijn om te gehoorzamen, anderen zijn gemaakt om te bevelen. Handelt ge andersom, dan zult ge de rampen op uw hoofd krijgen die Duitsland teisteren en die vroeger de Spaanse natie geschokt hebben. Aldus hebben de Fransen, die zich misschien weinig geschikt voelden om zichzelf te regeren, hun vrijheid en hun wil helemaal in handen van hun koning gelegd.

